

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

30 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Boico Victor, Catan Liliana,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Ticu Mihail xxxxxx, născut la xxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 16.07.2020 – 13.08.2020;

Instanța de apel: 10.09.2020 – 10.11.2020;

Instanța de recurs: 15.01.2021 – 30.06.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 13 august 2020, Ticu Mihail a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, și în baza acestei Legi și cu aplicarea art. 364¹ Cod de procedură penală, i-a fost aplicată pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 (două sute) ore.

S-a respins solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Ticu Mihail, ca fiind neîntemeiată.

Cauza penală a fost examinată în procedură simplificată în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Ticu Mihail, la data de 21.02.2020, aproximativ la orele 19³⁰, fiind la volanul automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numerele de înmatriculare xxxxxxx, în timpul deplasării prin localitatea Micleușeni,

r-nul Strășeni, a fost stopat de către inspectorul ISCR al SST și AR, din cauza deplasării neadecvate. Fiind supus testării alcoolscopice, potrivit procesului-verbal de constatare a stării de ebrietate, metoda „Drager Alcotest”, s-a stabilit că, concentrația de alcool în aerul expirat de cet. Ticu Mihail constituie 0,58 mg/l, iar în urma recoltării probelor biologice, potrivit procesului verbal nr.1 din 21.02.2020, concentrația alcoolului etilic în sângele cet. Ticu Mihail, reprezintă 1,97 g/l, care conform art.134¹² alin.(3) Cod penal și Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr.296 din 16.04.2009 „Cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei”, starea acestuia se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Ticu Mihail a încălcat cerințele Regulamentului Circulației Rutier și anume prevederile punctului 14 lit. a) al RCR conform căruia, „Conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”.

Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 06.11.2019 în baza art. 264¹ alin. (1) din codul penal, cet. Ticu Mihail i-a fost anulat dreptul de a conduce mijloace de transport.

3. *Sentința primei instanțe a fost atacată cu cerere de apel* de către procurorul în Procuratura r-lui Strășeni, Bratuțel Alexandru, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței în partea ce ține de stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Ticu Mihail să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de 8 luni închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu încasarea de la Ticu Mihail în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 25,70 lei.

3.1 *În motivarea apelului, procurorul a invocat că:*

- la stabilirea pedepsei, instanța nu a ținut cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și eronat i-a aplicat lui Ticu Mihail o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 (două sute) ore;

- inculpatul Ticu Mihail anterior a fost judecat în baza art. 264¹ alin. (1) Codul penal, stabilindu-i-se o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 ore, cu anularea

dreptului de a conduce mijloace de transport;

- prin aplicarea repetată a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în privința inculpatului Ticu Mihail nu se va atinge scopul pedepsei penale și anume corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, or anterior această pedeapsă nu și-a avut efectul și Ticu Mihail a comis o nouă infracțiune;

- Ticu Mihail a fost suspus testării alcoolscopice prin metoda „Drager alcotest”, pentru efectuarea acestei acțiuni procesuale fiind suportate cheltuieli judiciare în mărime de 25,70 lei, ceea ce potrivit informației de la INP constituie costul unei documentări privind testarea alcoolscopică și anume: muștuc 1 buc. 7,20 lei, verificarea metrologică - 2,97 lei, calibrarea aparatului - 15,53 lei.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău, din 10 noiembrie 2020, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința în partea cheltuielilor judiciare și pronunțată în acest sens o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: S-a încasat de la Ticu Mihail cheltuielile de judecată în beneficiul statului în mărime de 25 (douăzeci și cinci) lei și 70 bani, în rest au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1 Instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și de drept, vinovăția inculpatului Ticu Mihail care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, apreciind faptele săvârșite de acesta, încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

La capitolul pedepsei stabilite inculpatului Ticu Mihail, instanța de apel a considerat concluzia primei instanțe corespunzătoare stării de drept și întemeiată din punct de vedere al principiilor stabilirii pedepsei penale. Prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75, 76-78, Cod penal, respectând prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, i-a stabilit o pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea săvârșită, deoarece a ținut cont de gravitatea infracțiunii, care se clasifică ca infracțiune ușoară, de recunoașterea vinovăției în cele comise, just a concluzionat că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 200 (două sute) ore, apreciind pedeapsa aplicată ca una echitabilă și proporțională faptei comise de către inculpat.

Referitor la cheltuielile judiciare, instanța de apel a reținut din materialele cauzei penale, că proba ce confirmă vinovăția inculpatului Ticu Mihail, servește tichetul „Drager alcotest” nr. 6622 din 21.02.2020

(f.d. 9), pentru efectuarea căruia au fost suportate cheltuieli în sumă de 25,70 lei (f.d. 27), ce urmează a fi achitate anume din contul inculpatului Ticu Mihail în contul statului, având în vedere că, la momentul derulării a acțiunilor de urmărire penală acestea cheltuieli au fost suportate de stat deoarece procesul penal era guvernat de principiul prezumției nevinovăției, iar în situația în care, în cadrul cercetării judecătorești a fost dovedită pe deplin vinovăția inculpatului, ultimul urmează să recupereze cheltuielile judiciare suportate de stat pentru efectuarea la caz, a expertizei judiciare.

5. *Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar* de către procurorul în Procuratura de circumscripție, Sâli Radu prin care invocând incidența *pct. 6) și 10)* a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei doar în partea stabilirii pedepsei cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet.

5.1 *În susținerea recursului procurorul a invocat că:*

- instanța de apel a interpretat eronat unele prevederi ale legii penale ce țin de individualizarea pedepsei penale, iar în partea stabilirii acesteia, instanța de apel nu a respectat întru totul prevederile art.414 alin.(1), 417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală;

- instanța de apel nu a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de comportamentul inculpatului în momentul comiterii infracțiunii și după consumarea ei, de personalitatea lui;

- consideră că concluziile instanței de apel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul Penal concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente:

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Conform art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în

drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul Penal menționează că, temeiurile pentru recurs pot fi invocate doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel, fapt stipulat de alin.(2) art.427 Cod de procedură penală. Instanța de recurs subliniază că, potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit conținutului recursului, recurentul invocă temeiuri de drept pct.6) și 10) alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, care prevăd, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel atunci când: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Colegiul Penal raportând temeiul prevăzut de pct. 6) alin. (1) Cod de procedură penală invocat de recurent în recurs, cu textul deciziei instanței de apel consideră că în speța examinată de către instanța de apel n-au fost admise erorile de drept sub aspectele invocate de recurent, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece decizia atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul procurorului, instanța de apel nu a admis nici o eroare care să afecteze soluția instanței, fără a fi identificate neclaritățile specificate de recurent, în legătură cu ce nu se constată prezența temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Din textul recursului se reține că recurentul este de acord cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Ticu Mihail în baza art. 264¹ alin.(4) Cod penal, însă nu este de acord cu pedeapsa stabilită sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 200 ore, solicitând să-i fie aplicată o pedeapsă mai aspră, temei ce se încadrează la pct. 10 alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală.

Referitor la pedeapsa aplicată, pentru infracțiunea exprimată prin conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, de o persoană care nu deține permis de conducere a mijlocului

de transport, Colegiul Penal menționează că pedeapsa stabilită de către instanțele judecătorești inferioare a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art.6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unor infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Astfel, instanța de apel și-a argumentat suficient soluția în sensul pedepsei penale stabilite inculpatului Ticu Mihail, a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia, iar în final stabilindu-i o pedeapsă echitabilă.

Argumentele recurentului precum că *„concluziile instanței de apel, la capitolul individualizării pedepsei stabilite inculpatului sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat la etapa urmăririi penale și cercetării judiciare, neconforme scopului legii penale și principiului individualizării răspunderii penale și pedepsei penale”*, Colegiul Penal le consideră neîntemeiate și pur declarative, or, potrivit materialelor dosarului prima instanță a stabilit în calitate de circumstanțe atenuante, în conformitate cu art.76 Cod penal, în privința inculpatului Ticu Mihail - contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției de la etapa urmăririi penale.

Argumentele recurentului precum că inculpatului urmează a fi aplicată o pedeapsă mai aspră sub formă de închisoare nu pot fi reținute, la caz în prezența circumstanțelor menționate și personalității inculpatului.

În acest sens, Colegiul Penal respinge alegațiile recurentului privind aplicarea unei pedepse prea blânde, reținând inclusiv și recomandările Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, prin care statele membre sunt încurajate să recurgă cât mai mult posibil la alternative pentru detenție și să reorienteze politicile penale către aplicarea mai rară a pedepsei închisorii [a se vedea în special Recomandarea nr. R(92)16 din 19 octombrie 1992 referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate, Recomandarea nr. R(99)22 din 30 septembrie 1999 cu privire la supraaglomerarea închisorilor și inflația populației închisorilor].

De asemenea, se evidențiază, că Curtea Europeană în jurisprudența sa, s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, §104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108).

Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Reieșind din cele expuse, Colegiul concluzionează că instanțele de fond au pronunțat o decizie întemeiată și motivată prin stabilirea în privința inculpatului a unei pedepse sub formă de muncă neremunerată, pedeapsă care răspunde scopului de corectare și reeducare a inculpatului prevăzut de art. 61 Cod penal, care va duce la formarea unei atitudini pozitive a acestuia față de ordinea de drept, regulile de conviețuire socială și principiile morale, iar argumentele invocate de recurent privind aplicarea pedepsei privative de libertate, urmând a fi declarate ca neîntemeiate.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în recurs au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct. 4.1. din decizie), iar o altă opinie asupra circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în raport cu motivele invocate de recurent, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că inculpatului i s-a aplicat o pedeapsă conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, temeiurile invocate de recurent prevăzute la art.427 alin.(1) pct.6) 10) Cod de procedură penală, nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Astfel de erori de drept în speța examinată nu s-au comis, prin urmare, hotărârea atacată este legală și întemeiată, iar recursul urmează a fi declarat inadmisibil ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Sâli Radu, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Ticu Mihail xxxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **28 iulie 2021**.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecători

Boico Victor

Catan Liliana